

Kommunstyrelsen (exkl. Åland)
Kommunala centralvalnämnden (exkl. Åland)

KOMMUNALVALET 2004: Kommunens allmänna förhandsröstningsställen m.m.

Justitieministeriet vill tacka alla kommuner för ett välutfört arbete vid Europaparlamentsvalet. Följande allmänna valet är kommunalvalet som förrättas den 24 oktober 2004 (förhandsröstning i hemlandet 13-19.10 och utomlands 13-16.10).

1. Engångsersättning för Europaparlamentsvalet

Efter att ärendet behandlades i statsrådets finansutskott har justitieministeriet fastställt den engångsersättning som enligt 188 § 2 mom. i vallagen (714/1998 jämte ändring 247/2002) betalas till kommunen. Ersättningen är 1,8 euro för varje kommuninvånare som har intagits i det lagakraftvunna rösträttsregistret i Europaparlamentsvalet 2004, dock minst 2100 euro.

Justitieministeriets betalningscentraler betalar ersättningen till kommunerna före utgången av juli.

2. Beslut angående de allmänna förhandsröstningsställena vid kommunalvalet

Allmänt

I brevet som justitieministeriet skickade till kommunerna den 8 december 2003 (JM 22/51/2003, <http://www.vaalit.fi/16839.htm>) redogjordes för de allmänna principer och praktiska arrangemang som kommunen bör beakta när den fattar beslut om de allmänna förhandsröstningsställen i kommunen. I fråga om de allmänna principerna hännyftar justitieministeriet till ovan nämnda brev, men vill särskilt framhåva följande omständigheter:

- Kommunens valarrangemang skall syfta till att öka valdeltagandet och göra det lättare att rösta.
- Kommunen skall aktivt och tydligt informera kommuninvånarna om var kommunens förhandsröstningsställen finns och deras öppettider.
- Förhandsröstningen bör i mån av möjlighet ordnas på samma ställe från val till val, eftersom väljarna på detta sätt lättare vet och kommer ihåg, var de kan rösta på förhand. Om förhandsröstningsställena ändras ofta kan detta leda till att väljarna blir osäkra på var de kan rösta.
- De viktigaste kriterierna för ett förhandsröstningsställe är kort sagt att det är en plats 1) dit väljarna har lätt att komma, 2) där det finns tillräckligt med ut-

rymme så att röstningen kan förrättas med bevarande av valhemligheten, valfriheten och valfriden, 3) där det finns tillräckligt med valförrättare så att röstningen kan förrättas så smidigt och snabbt som möjligt och 4) som är så neutralt som möjligt beträffande ideologiska och ekonomiska sammankopplingar att en så stor del som möjligt av väljarna gärna kommer till platsen.

- I många tätorter uppstod det även vid Europaparlamentsvalet rusning och långa köer på förhandsröstningsställena. Detta berodde emellertid inte nödvändigtvis på att skulle ha funnits för få förhandsröstningsställena utan på att förhandsröstningen ordnades i sådana lokaler, där det inte fanns plats för tillräckligt många valbås och mottagningspunkter för röstningen och/eller på att det inte fanns tillräckligt många valförrättare vid mottagningspunkten. När det gäller röstningsförrättningen är det ju inte själva röstningen som tar tid utan just mottagandet av röstningen, dvs. när valförrättaren stämplar röstsedeln, innesluter röstsedeln i valkuvertet, innesluter valkuvertet och foljebrevet i ytterkuvertet samt gör en anteckning i rösträttsregistret om att väljaren har röstat. Kommunerna bör i fortsättningen se till att det finns tillräckligt med mottagningspunkter. I praktiken betyder detta att det skall finnas tillräckligt med personal och att förhandsröstningen ordnas i ett tillräckligt stort utrymme.

Praktiska åtgärder som kommunerna måste vidta

Enligt brevet av den 8 december 2003 kunde kommunerna under våren 2004 fatta beslut antingen om förhandsröstningsställena 1) både vid Europaparlamentsvalet och kommunalvalet eller 2) enbart vid Europaparlamentsvalet.

De kommuner som fattat beslutet enligt alternativ 1 har redan fastställt förhandsröstningsställena vid kommunalvalet och dessa kommuner behöver nu enbart meddela uppgifterna för förhandsröstningsställena till Befolkningsregistercentralen senast den 13 augusti 2004 på det sätt som centralen föreskriver. Inget hindrar dock att kommunen kompletterar beslutet som den fattat på våren för den del det gäller kommunalvalet.

De kommuner som fattat beslutet enligt alternativ 2 skall fatta beslut om förhandsröstningsställena vid kommunalvalet senast den 11 augusti 2004 och meddela uppgifterna för förhandsröstningsställena till Befolkningsregistercentralen senast den 13 augusti 2004 på det sätt som centralen föreskriver.

För att göra det lättare för väljarna att veta var de kan rösta på förhand lönar det sig att använda i stort sett samma förhandsröstningsställena som vid Europaparlamentsvalet.

Kommunen skall vidta följande åtgärder:

1. Befolkningsregistercentralen skickar i juni 2004 till kommunen ett utdrag ur registret över röstningsställena som gäller kommunalvalet samt anvisningar om hur utdraget skall återsändas. Utdraget grundar sig på uppgifterna om röstningsställena vid Europaparlamentsvalet, dock så att datumen och öppettiderna har ändrats till att motsvara tidpunkten för kommunalvalet. Det godkända utdraget skall återsändas till Befolkningsregistercentralen senast den 13 augusti 2004.

- 2.a.** Om kommunstyrelsen fattade beslut om förhandsröstningsställena redan på våren behöver den inte fatta ett nytt beslut angående kommunalvalet.
- 2.b.** Om kommunstyrelsen inte på våren fattade beslut om förhandsröstningsställena vid kommunalvalet eller vill komplettera beslutet skall den senast den 11 augusti 2004 fatta beslut enligt 9 § vallagen om kommunens allmänna förhandsröstningsställen, både postkontoren och kommunens ämbetsverk. I beslutet skall anges varje förhandsröstningsställes namn, besöksadress och dagliga öppettid. Kommunstyrelsen skall därefter se till att uppgifterna lämnas till Befolkningsregistercentralen senast den 18 augusti 2004 på det sätt som centralen föreskriver (se åtgärd 1).
- 3.** Befolkningsregistercentralen skall se till att de uppgifter som meddelats centralen före den 13 augusti 2004 överförs till registret över röstningsställen i valdatasystemet, så att de uppgifter som finns i registret fredagen den 3 september 2004 är slutgiltiga och inte längre kan ändras inför kommunalvalet 2004. Befolkningsregistercentralen kan vid behov be kommunen kontrollera uppgifterna i registret över röstningsställen före den 3 september 2004.
- 4.** Kommunala centralvalnämnden förordnar senast den 30 september 2004 valförrättarna till kommunens allmänna förhandsröstningsställen.
- 5.** Förhandsröstningen vid Europaparlamentsvalet förrättas den 13-19.10.2004.
- 6.** Posten skickar en räkning till de kommuner som använt postkontor som förhandsröstningsställen och kommunerna betalar den inom utsatt tid.

För övriga delar hänсыftar justitieministeriet till brevet av den 8 december 2003.

3. Utbildning för centralvalnämnderna

Justitieministeriet ordnar 11 kursdagar som är främst avsedda för sekreterare och ordförande i kommunala centralvalnämnder eller för adb-kontaktpersoner. Deltagarna behöver inte skilt anmäla sig till kursdagen utan det räcker att deltagarna kommer till kursplatsen. Vi rekommenderar dock att högst tre personer per kommun deltar i kursdagen, eftersom utrymmen som reserverats för kursen är begränsade.

Deltagande i kursen är avgiftsfritt, men ministeriet ersätter inte deltagarnas rese- eller matkostnader.

Alla kurser, med undantag av en, ordnas på finska. Under alla kursdagar är det dock möjligt att vid behov ställa frågor på svenska. Den svenska kursdagen ordnas i Vasa på fredagen den 3 september 2004 och kursen är öppen för alla svenska centralvalnämnder.

Ytterligare upplysningar om kurserna ges vid behov av avdelningssekreterare Terttu Belgasem, tfn (09) 1606 7563, fax (09) 1606 7735 eller e-post terttu.belgasem@om.fi.

Det preliminära programmet för kursen presenteras nedan. Även tiderna är preliminära och detta innebär att tiden som reserverats för vart ärende kan dras ut efter behov. Deltagarna kan under hela kursdagen ställa frågor till föreläsarna.

PROGRAM (med undantag av kursdagens öppning är tiderna preliminära):

- 9.30 Kursdagens öppnas
- 9.35 Kandidatuppställning vid kommunalval, inkl. valbarhet (representant för Finlands Kommunförbund)
- 11.00 Centralvalnämndens andra uppgifter
- Information
 - Utbildning
 - Valmaterial
 - Vallängderna
 - Förberedelser inför förhandsröstning och röstning på valdagen
 - Granskning av förhandsröstningar
 - Små röstningsområden
 - Rösträkningen
 - Anmälan om valfinansiering
- 12.00 Lunch
- 13.00 Föregående tema fortsätter
- 13.30 Valdatasystemet
- Rösträttsregistret
 - Resultaträkningssystemet
 - Systemet för resultaträkning
- 14.30 Förrättande av förhandsröstningen och röstningen på valdagen
- 15.30 Avslutning

KURSERNA ordnas enligt följande:

- 1) **Vanda** (Kommunala centralvalnämnder i Helsingfors valkrets och Nylands valkrets)

Tid: Måndag 16.8.2004

Plats: Vetenskapscentret Heureka / Auditorium.

Tiedepuisto 1

01301 Vanda

- 2) **Tavastehus** (Kommunala centralvalnämnder i Tavastlands valkrets)

Tid: Tisdag 17.8.2004

Plats: Hotel Rantasipi Aulanko-salen.

Aulangontie 93

13210 Tavastehus

- 3) **Tammerfors** (Kommunala centralvalnämnder i Birkalands valkrets och Satakunta valkrets)

Tid: Onsdag 18.8.2004
Plats: Tampere-talo / Studio.
Yliopistonkatu 55
33101 Tammerfors

4) **Åbo** (Kommunala centralvalnämnder i Egentliga Finlands valkrets)

Tid: Torsdag 19.8.2004
Plats: Mauno Koivisto Keskus/auditorium.
BioCity
Tykistökatu 6 A
20520 Åbo

5) **Jyväskylä** (Kommunala centralvalnämnder i Mellersta Finlands valkrets)

Tid: Måndag 23.8.2004
Plats: Hotel Best Western Priimus/auditorium.
Taulumäentie 45
40200 Jyväskylä

6) **S:t Michel** (Kommunala centralvalnämnder i Södra Savolax valkrets och Kymmene valkrets)

Tid: Tisdag 24.8.2004
Plats: Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli / Kamarimusiikkisali.
Sointukatu 1
50100 S:t Michel

7) **Kuopio** (Kommunala centralvalnämnder i Norra Savolax valkrets och Norra Karelen valkrets)

Tid: Onsdag 25.8.2004
Plats: Kuopio universitet, Tietoteknia / Auditorium.
Savilahdentie 6
70210 Kuopio

8) **Kajana** (Kommunala centralvalnämnder i kommunerna som deltar i förvaltningsförsöket i Kajanaland)

Tid: Torsdag 26.8.2004
Plats: Kajaanin kaupungintalo / valtuustosali
Pohjolankatu 13
87100 Kajana

9) **Rovaniemi** (Kommunala centralvalnämnder i Lapplands valkrets)

Tid: Måndag 30.8.2004
Plats: Statshuset / Valtuustosali.
Hallituskatu 7

96100 Rovaniemi

10) **Uleåborg** (Kommunala centralvalnämnder i Uleåborgs valkrets)

Tid: Tisdag 31.8.2004
Plats: Tiedekeskus Tietomaa / auditorium
Nahkatehtaankatu 6
90015 Uleåborg

11) **Vasa** (på finska; Kommunala centralvalnämnder i Vasa valkrets)

Tid: Torsdag 2.9.2004
Plats: Hotel Radisson SAS Royal Hotel / Auditorium.
Hovioikeudenpuistikko 18
65100 Vasa

12) **Vasa** (på svenska; öppen för alla svenska centralvalnämnder)

Tid: Fredag 3.9.2004
Plats: Hotel Radisson SAS Royal Hotel / Auditorium.
Hovioikeudenpuistikko 18
65100 Vasa

4. Valanvisningar och valmaterial

På uppdrag av justitieministeriet distribuerar Atkos Oy i början av augusti till centralvalnämnderna följande valanvisningar:

Nr	Namn
1	Kommunala centralvalnämndens uppgifter
2	Valnämndens uppgifter
3	Förhandsröstning i anstalt och hemmaröstning
4	Förhandsröstning på de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet

Till kommunerna som deltar i förvaltningsförsöket i Kajanalands län sänds anvisningarna 1A, 2A, 3A och 4A med motsvarande namn.

TietoEnator distribuerar vid ungefär samma tidpunkt följande VAT-anvisningar:

Nr	Namn
1	Anvisningar om rösträttsregistret för kommunala centralvalnämnden
3	Anvisningar om rösträttsregistret för valförrättare på de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet
4.	Anvisningar om kandidatregistret till kommunala centralvalnämnden
5	Anvisning om systemet för resultaträkning för kommunala centralvalnämnden (preliminär rösträkning)
6.	Anvisning om systemet för resultaträkning för kommunala centralvalnämnden (kontrollräkning)

Centralvalnämnderna skall i god tid före valet vidarebefordra valanvisningarna till övriga valmyndigheter i kommunen. Valanvisning nr 4 och VAT-bruksanvisning nr

3 behöver dock inte vidarebefordras till postkontoren som är förhandsröstningsställen, eftersom postkontoren får dem direkt från justitieministeriet.

Eventuella tilläggsbeställningar av valanvisningarna görs till Atkos Oy och när det gäller VAT-anvisningarna till TietoEnator.

Valmaterialet (röstsedlar, kuvert, blanketter) distribueras till centralvalnämnderna i början av september enligt de antal som centralvalnämnderna meddelade till Atkos Oy i februari. **Om centralvalnämnden vill ändra sin materialbeställning skall den utan dröjsmål meddela detta till Atkos Oy** (Helena Grönroos, tfn 020 538 8228, helena.gronroos@atkos.com).

5. Användningen av valdatasystemet

I likhet med Europaparlamentsvalet 2004 kan alla centralvalnämnder använda valdatasystemet (VAT). Användningen av valdatasystemet är både frivilligt och avgiftsfritt. Vid Europaparlamentsvalet var det fem kommuner som inte använde rösträttsregistret och nio kommuner som inte använde systemet för resultaträkning. Om dessa kommuner vill använda valdatasystemet vid kommunalvalet skall de meddela detta per e-post, adress vaali.palvelu@tietoentor.com, senast den 24 september 2004

Centralvalnämnderna som använde valdatasystemet vid Europaparlamentsvalet använder det även vid kommunalvalet. Användarnamnen och lösenorden samt förfarandena vid användningen av systemet är desamma som vid Europaparlamentsvalet. Valdatasystemets testomgivning (testversion) öppnas den 2 augusti 2004. Generalrepetitionen för förhandsröstningen ordnas den 27 september 2004 och generalrepetition för systemet för resultaträkning ordnas den 5 oktober 2004.

Datakommunikationsanvisningen som fastställdes för riksdagsvalet 2003 (27.9.2002) gäller även för kommunalvalet 2004.

För närmare upplysningar om användningen av valdatasystemet ges av TietoEnator per e-post, adress vaali.palvelu@tietoentor.com.

6. Tidsplan för den närmaste framtiden

Viktiga datum under augusti-september är som följer:

2.8.2004: Testversionen av valdatasystemet öppnas

9-13.8.2004: Valanvisningarna och VAT-anvisningarna distribueras till centralvalnämnderna.

11.8.2004: Kommunstyrelsen skall senast i detta skede fatta beslut om de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet.

13.8.2004: Kommunen skall senast i detta skede meddela Befolkningsregistercentralen uppgifterna för alla allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet.

16.8-3.9.2004: Kurserna för centralvalnämnderna.

3.9.2004: Uppgifterna i rösträttsregistret och registret över röstningsställen i valdatasystemet fastställs; för klarhetens skull bör det konstateras att förhandsröstning kan enbart förrättas i sådana förhandsröstningsställen som är införda i registret över röstningsställen den 3 september 2004.

6.9.2004: Centralvalnämndens 1. möte.

13.9.-1.10.2004: Justitieministeriet distribuerar valhandlingarna till centralvalnämnderna.

14.9.2004: Sista dagen för inlämnande av kandidatansökan

23.9.2004: Sammanställningen av kandidatlistorna fastställs.

6.10. 2004: Förhandsröstning på finska fartyg som befinner sig utomlands börjar.

13-16.10.2004: Förhandsröstning utomlands.

13-19.10.2004: Förhandsröstning i Finland.

24.10.2004: Valdagen.

16.6.2004: Centralvalnämnden fastställer valresultatet.

7. Kommunalval och ändringar i kommunindelningen

Justitieministeriet har skickat en promemoria, daterad den 19 maj 2004, till sådana kommuner i vilka en ändring i kommunindelningen träder i kraft vid ingången av år 2005. Promemorian (på finska) finns tillgänglig även på webbadressen <http://www.vaalit.fi/14687.htm>

8. Övrigt

Ytterligare upplysningar i valfrågor

- www.vaalit.fi samt

- valdirektör Arto Jääskeläinen, tfn (09) 1606 7572, arto.jaaskelainen@om.fi,

- regeringssekreterare Anu Laaksonen, tfn (09) 1606 7620, anu.laaksonen@om.fi,

- överinspektör Jukka Leino, tfn (03) 622 3611, jukka.leino@om.fi,

- avdelningssekreterare Terttu Belgasem, tfn (09) 1606 7573, terttu.belgasem@om.fi

Valdirektör Arto Jääskeläinen

Regeringssekreterare Anu Laaksonen

BILAGA Vissa bestämda tider i kommunalvalet 24.10.2004
Kartor som visar var kursplatserna ligger

FÖR KÖNNEDOM TietoEnator/Joe Niva
Befolkningsregistercentralen/Timo Korhonen
Finlands Kommunförbund
Posten Finland Abp/Risto Puranen, Eeva Vainio